

Siviilisäädyt

Siviilisäädyt Suomessa

- Naimaton
- Avoliitossa
- Avioliitossa
- Eronnut
- Leski
- Rekisteröidyssä parisuhteessa (nykyisin harvinainen, koska tasa-arvoinen avioliittolaki tuli voimaan 1.3.2017)

Avoliitto

- Avoliitto tarkoittaa **yhteisessä kotitaloudessa** asuvaa pariskuntaa, joka on joko asunut yhdessä vähintään 5 vuotta **tai** jolla on tai on ollut yhteisiä lapsia
- Huomattavasti avioliittoa **kevyempi juridisesti** ei tarvitse rekisteröidä erikseen
- Jos avoliitossa syntyy lapsi, isyys on tunnustettava erikseen
- Jos avoliitto eroon tai puolison kuolemaan, voidaan suorittaa **yhteistalouden purkaminen**. Tällöin yhteinen omaisuus **erotellaan**. **Kumpikin pitää yleensä oman omaisuutensa, mutta joskus toisen on maksettava hyvitystä (lisää tietoa linkissä)**
- Avoliitosta leskeksi jäänyt voi saada **leskeneläkettä** (1.1.2022 alkaen)
- [Avopuolisoiden yhteistalouden purkaminen | Digi- ja väestötietovirasto | Digi- ja väestötietovirasto](#)
- [Leskeneläke | Henkilöasiakkaat | Kela](#)

Avoliitto

- Kahden henkilön välinen virallinen liitto, joka **vahvistetaan vihkimisellä** Avoliitosta määrätään avioliittolaissa
- Avoliittoon voidaan vihkiä kaksi aikuista henkilöä, vihkimisen saa suorittaa vain henkilö, jolla on siihen laillinen oikeus (yleisimpinä pappi ja juristi)
- Vihkimisessä on oltava paikalla vihkijän ja parin lisäksi vähintään 15-vuotiaasta **kaksi todistajaa**
- Avoliitto **rekisteröidään digi- ja väestötietovirastoon** (ennen maistraatti)
- Jos avioliitossa syntyy lapsi, isyys kirjataan automaattisesti aviopuolisolle (**isyysolettama**)
- [Avoliiton solmiminen - Parisuhde ja perhe - Suomi.fi](#)

Avioliitto

- **Aviopuolisot ovat keskenään yhdenvertaiset**, heidän tulee liitossa osoittaa keskinäistä luottamusta sekä yhteisesti toimia perheen hyväksi
- Aviopuolisoilla on **elatusvelvollisuus** avioliiton aikana, eli molempien on kykyjensä mukaan osallistuttava yhteisiin kuluihin

Avioliiton esteiden tutkinta

- Ennen kuin pari voi solmia avioliiton, heidän täytyy hakea avioliiton esteiden tutkintaa (suomi.fi)
- Esteitä avioliitolle ovat:
- **Jo voimassa oleva avioliitto** (ensin pitää saada avioero)
- **Alaikäisyys** (molempien oltava vähintään 18-vuotiaita)
- **Liian läheinen sukulaisuussuhde, myös adoption kautta** (serkku on lähin, jonka kanssa saa solmia avioliiton)
- **Henkilö ei ole täydessä ymmärryksen tilassa** vihkitilassa (esim. päihtymys)

Avioliiton solmiminen

- Ennen avioliittoa on suoritettava **esteiden tutkinta**
- Esteitä avioliitolle ovat:
- Alaikäisyys
- voimassa oleva avioliitto
- Liian läheinen sukulaisuussuhde biologisesti tai adoption kautta

Avioero

- Avioliitto päättyy avioeroon tai kuolemaan
- Avioeroa voi hakea kumpikin osapuoli, **eikä siihen tarvita toisen suostumusta**
- Erohakemuksesta seuraa **6kk harkinta-aika** (paitsi poikkeustapauksissa)
- Sen jälkeen aviopari tuomitaan avioeroon, jos vähintään toinen heistä sitä vaatii
- Yhteisten lasten asumisesta ja elatuksesta sovitaan, jos sopua ei synny, voidaan hakea oikeuden päätös

Avio-oikeus

- Aviopuolisoilla (ja rekisteröidyn parisuhteen puolisoilla) on **avio-oikeus** toisen omaisuuteen **avioliiton päättyessä** (avioeroon tai kuolemaan)
- Molempien omaisuus lasketaan yhteen ja jaetaan puoliksi **osituksessa, jos jompikumpi sitä vaati**
- Varakkaampi puoliso maksaa tasinkoa toiselle sen verran, että omaisuus on tasan
- **Omaisuuksien ositus suoritetaan, kun jompi kumpi sitä vaatii**
- Osituksessa avioliiton aikainen omaisuus lasketaan yhteen ja jaetaan puoliksi
- Huom! Ositusoikeus on ikuinen ja sen voi tehdä vain kerran. Ositusoikeus myös periytyy

Omaisuuuden ositus avioliitossa

- **Avio-oikeutta** voidaan rajoittaa **avioehdolla** joko täydellisesti tai osittain
- Avioehto tehdään kirjallisesti, siihen tarvitaan 2 todistajaa, molempien on allekirjoitettava se. Lisäksi se **on rekisteröitävä** digi- ja väestötietovirastoon (suomi.fi)
- **Avioehdon voi tehdä ennen avioliittoa** tai sen aikana, mutta ei enää siinä vaiheessa, kun jompikumpi on hakenut avioeroa (eli harkinta-ajan aikana)

- Avioliitto: tarvitaan molempien suullinen suostumus + todistajat
- Avioehto: tarvitaan molempien kirjallinen suostumus + todistajat
- Avioero: ei tarvita toisen suostumusta, ei tarvita todistajia